

Požrtvovalno delo za izseljence

Družba sv. Rafaela polaga svoje račune

Preteklo sredo se je vršil letni občni zbor naše narodne izseljenske organizacije Družbe sv. Rafaela za varstvo izseljencev. Za ta občni zbor je vladalo vsesplošno zanimanje kakor tu doma, tako zlasti med našimi izseljenci izven domovine.

Zbor je otvoril predsednik g. Zakrajšek in predlagal pozdrave Nj. Vis. knezu-naměstniku Pavlu, obema slovenskima škofoma, g. nadškofu Jegliču, ministru za socialno politiko g. dr. Novaku, šefu izseljenskega oddelka tega ministrstva g. dr. Arancikiju in g. banu. Navzoči so predlog sprejeli z navdušenimi »Vivat« klici. Zelo je g. predsednik podčrtaval tudi delo izseljenskega nadzornika g. Finka. Občni zbor je pismeno pozdravil g. svetnik Tensundern iz Nemčije.

Iz poročila g. predsednika se je jasno razvidelo, kako ogromno dobro delo vrši ta družba zadnja leta med našimi izseljenci po vsem svetu, pa s kako ogromnimi težavami je to delo združeno. Tudi letos je družba pomagala rešiti milijone posmrtninskega, odškodninskega in zapuščinskega denarja izseljencev svojcem tu doma. Poznanje sodnijskih razmer in jezika dežele g. predsednika je prineslo tudi letos državi in narod ogromne finančne koristi, ko je posredoval pri raznih ameriških sodiščih deloma direktno, deloma potom izseljenskega urada škofovske konference ameriškega episkopata v Washingtonu (National Catholic Welfare Conference), ki je pri tem delu pomagal, kot protiuslugo za obilno pomoč, katero nudi družba po celi Jugoslaviji temu uradu za njegovo delovanje med našimi izseljenci v Ameriki. Posebno velike težave je pa imela družba preteklo leto s slovenskimi naselbinami po zapadnih državah Evrope in deloma tudi z Južno Ameriko. Delovanje tu je bilo pa zelo težko, deloma tudi razburljivo, zvezano z boji in težavami. Šlo je predvsem za versko oskrbo naših jugoslovanskih izseljencev. Tam so se našli ljudje, ki so razvijali vsakega katoliškega duhovnika. Boje se njegovega nadzorstva in varstva nad izseljenci. Naš lastni človek pa je dosegel, da se je n. pr. mesto jugoslovanskega izseljenskega duhovnika, ki ga je francoska vlada v Merlebachu nalašč za naše ljudi ustanovila, izgubilo za naše ljudi in ga je dobil poljski duhovnik, našega lastnega duhovnika so pa na grd način pregnali. Družba je vse obtožbe proti našim izseljenskim duhovnikom natančno preiskala, pa je našla, da je bilo vse samo golo obrekovanje in laž, vse samo z namenom, slovenskega duhovnika spraviti proč, pa razne »voditelje« mesto njih postaviti. Družba se je seveda z vso odločnostjo pognala v boj na pristojnih mestih tu doma in tam, da štiti verske in moralne koristi naših ljudi. Enako je bilo v Južni Ameriki, kjer je prišlo tako daleč, da je imela naša skupščina opravka z ondrotnimi razmerami. Edina jasna točka vsega leta je bilo dejstvo, da je naše ministrstvo za socialno politiko pokazalo razumevanje za vse te težnje in vse te boje in družbo podpiralo v njenem delu. Zlasti veselo je bilo dejstvo, da je vlada slovenskim šolskim sestram, ki so v dveh večjih skupinah odhitele za našimi izseljenci v Južno Ameriko, da bodo tam skrbtele za nacionalno vzgojo naše izseljenske mladine, ne samo na posredovanje družbe — brez oklevanja ne-le dala dovoljenje za odhod, temveč jim pri tem še pomagala z brezplačno vožnjo za eno sestro. Vsa čast in zahvala g. ministru dr. Novaku in šefu g. dr. Arancikiju. Veselo dejstvo je bilo

tudi to, da je vse delo našlo popolno razumevanje pri naši kraljevi banški upravi, ki je bila celo leto družbi naklonjena.

Tajnik družbe g. Anton Marinkšek je podal poročilo o podrobnem delu družbe, navajal je, da je družba odgovorila pismeno okoli 1000 povpraševalcem, preskrbela razne dokumente, kakor domovnice, rojstne in krstne liste, spričevala o sposobnosti za sklepanje zakona itd. Sodelovala je pri sprejemih izseljenskih izletnikov in skrbela je na tak način za siromašno se vračujoče izseljence, da je izposlovala pri Skladu za podpiranje izseljencev, katerega predsednik je g. senator dr. Vladimir Ravnihar, denarne zaloge, da se je v slučaju potrebe tudi izven uradnih ur moglo pomagati siromašnim izseljenskim povratnikom.

Blagajnik g. kanonik Vole je podal obširno poročilo o finančnem stanju družbe. Potožil je, da se dohodki vsako leto manjšajo, izdatki pa večajo. V preteklem letu so dohodki znašali 37.500 Din, izdatki tudi toliko, v blagajni so ostali prihranki iz prejšnjih let v znesku 12.000 dinarjev.

V družbeni odbor so bili soglasno izvoljeni sledeči gospodje: P. Kazimir Zakrajšek, dr. Vladislav Pegan, katehet Valentin Tome, prokurist Franc Miklavčič, tajnik Anton Marinkšek, župnik Jakob Gasparič, minister n. r. g. Jože Gostinčar, šolski upravitelj Julij Slapšak, prof. dr. Marjan Dokler, župnik Anton Kastelic, župnik Anton Mrkun, Jože Rozman in gospodična Jospina Klemenc. Nadalje ostanejo kot delegati-virilsti v odboru g. kanonik Josip Vole, P. Valerijan Landergrott, izseljenski nadzornik Franc Fink in šef javne borze dela g. Josip Vondina.

Dosedanji predsednik g. P. Kazimir Zakrajšek je nato izjavil, da izvolitve za predsednika ne bo več sprejel. Oglasili so se razni govorniki, ki so vsi naglašali svoje prepričanje, da Družba sv. Rafaela za varstvo izseljencev stoji in pade s predsednikom g. Zakrajškom. Nato je bil izvoljen tričlanski odbor, ki naj vse stori, da obdrži g. Zakrajšek tudi v bodoče predsedniško mesto.

Portugalski dnevnik o Slovencih

R. F. Knapič, profesor germanistike na vseučilišču v Lizboni, je objavil članek — 200 vrstic drobnega tiska — v Salazarovem glasilu *Diário da Manhã* (27. nov.), t. j. Jutrnji dnevnik. Naslov: O criador do Portugal novo, Salazar, o Taciturno (Tvorec nove Portugalske, Salazar Redkobesedni). Polovica članka se bavi s slovenskimi razmerami. Poudarja visoko stopnjo omike med našim ljudstvom (nao hla analfabetost), izvrstne organizacije po vseh strokah, idealistične težnje, krepko čustvo za socialno odgovornost i. t. d. Med tremi izrečno navedenimi imeni stoji »o dramaturgo Oto Zupantchitch«. V drugem delu pa hvalno omenja članek, priobčen v »Slovenec« dne 31. oktobra 1934, ter ga podaja skoraj v celotnem prevodu. Tako se oddoljuje sin našega Posavja svoji domovini, o kateri je napisal po vojni že celo vrsto krajsih ali daljših sestavkov za različne liste v luzitanski prestolnici.

Paberni Iz ljudstva za ljudstvo

Drago naše ljudstvo! Pričujoči in prihodnji »paberni« so nabrani na polju tvojega življenja, dela in trpljenja. Radi prisluškujemo tvoji besedi, kajti v njej je toliko resničnega, lepega in dobrega. Ti si napolnjeno z milostjo božjo kakor tvoje njive z blaženo jutranjo roso. Govori, drago ljudstvo, in mi bomo poslušali tvojo besedo, kakor poslušal spokoren otrok svojo modro mater. Ti si res materinsko, malo govoriš, veliko delaš in še več trpiš. Ti vse vidiš, vse slišiš in vse občutiš; ti si naša rana in naš lek obenem. Tvoja duša je kakor shramba, kjer so shranjene in zastražene svetlinje, ki jih je dal Stvarnik človeštvu. En sam pogled v tvojo preizkušeno dušo človeka bodri in dviga. Dokler se človek tebi ne iznever, ne bo izgubil vere in zaupanja v Gospoda. To, glej, ljubljeno ljudstvo, to je naša vdanost in ljubezen do tebe; zdaj pa pridi in nam govori v svojih prilikah; kajti brez prilik bi te ne mogli umeti tisti, ki te hočejo umeti.

Vrednoti in zaslugi. Bil je lep in slovesen Marijin praznik. Iz cerkve so se vsule množice kakor čebele iz sladkega panja. Najprej so se dvignili fantje in za njimi mošje. »Dolgo je trpelol« je rekel malo naveličan fant: »Toliko molitev in obhajil za tri nedelje!« »Prav je bilo tako!« je odgovoril fantu razumen mož: »Marija je vsega tega vredna. Ona vse to zaslužila!«

Pot proti domu. »Vidiš žena!« je razlagal iz cerkve grede star mož svoji stari ženi: »Ne bova šla več velikokrat po tej poti.« »Midva gotovo ne!« mu je pritrdila žena. »Vendar se mi zdi pot vedno krajša, čeprav je vedno težji moj korak.« »To pomeni, da sva vedno bliže svojemu pravemu domu!«

Suknje. »Prihodnjo nedeljo,« so se razgovarjali gorjanci, »pa menda cerkev ne bo več tako

polna kakor danes.« »Jaz tudi mislim, da ne!« »Krivec pritiska.« »Zimskih sukenj nimamo.« »Še bi šlo, ko bi se ravnali po božji besedi: Kdor ima dve suknji, naj da (ali vsaj posodi) eno tistemu, ki nima nobene.«

Branjevka. »Mati, vedno manj Vas je. Koliko časa, ali kolika križev, bo še treba in Vas ne bo več.« Ženica je spraznila košarico, v kateri pri naša stranki vsak teden nekaj smetane in masla, in je vdano odgovorila: »Potrpimo do božje volje! Pride čas, ki bo vzel nas izpod križa ali križ od nas.«

Veteran. Mož je videl še Slomška. »Posluh imate pa še dober?« Kako ste rekli? »Da še dobro slišite.« »Dobro sicer še slišim, ali nič dobrega.« »Kaj vas pa najbolj žali?« »Prepir med ljudmi! Ko bi ljudje delj živeli, delj videli in delj potrpeli, bi se pa bolj razumeli med seboj.« Takega pogovora že dolgo nisem slišal. Nevoljen sem bil na psa, ki je, kar se tolikokrat zgodi na svetu, prevpil modro besedo modrega starčka.

Sporek. Mati ni mogla več gledati hčere pri bihi. Nedeljo za nedeljo je hči odhajala z doma, da se je izognila nezaželenim snubcem. Med materjo in hčerjo je nastal večkrat neprijeten sporek. Nekoč se je zaključil takole: Kdo ve, kateri izmed obeh v zadovoljnost in zmago? Mati: »Napravi konec tem večnim snubačem.« Hči: »Naredite ga vi, če hočete imeti mir!« Mati: »Kaj pa še čakaš?« Hči: »Kar sem čakala, je že minulo.« Mati: »V tvojih letih sem jaz že toliko trpela z otroci; ti pa bi se rada veselila brez trpljenja in staranja.« Hči: »Vedite, da še vedno veliko trpim zaradi stare ljubezni, ki ste mi jo branili vzeti vi.« Mati: »V zakon stopi, pa boš kmalu pozabila na vse tiste sanje in marnje.« Hči: »Bi, mati! Ali kaj je zakon brez ljubezni?«

Karitas. Otroci so poskakovali od veselja. Nekdo je ubogi družini poslal obilne kolone. »Atek, ali je to Miklavž?« je prašalo najmlajše dete. »Ne! To ni Miklavž!« je odločila. »Zakaj ne?« se je spet oglasil otroški glas. »To je več ko Miklavž!« je mislil tudi oče. »Miklavž prihaja vsako leto enkrat, ta dobernik pa prihaja k nam velikokrat na leto. Otroci, bodite mu hvaležni bolj ko Miklavžu.«

II. EVHARISTIČNI KONGRES

28-30 JUNIJA 1935

Saj je še čas! Tako sodijo nekateri in ne morejo umeti, da so se pričele priprave za to edinstveno slavlje že sedaj. Pa ni tako. Velika stvar zahteva dolgotrajnih in temeljitih priprav. In naš evharistični kongres je velika, da, čudovito velika stvar po svojem duhovnem pomenu, mora pa postati veličasten tudi po svojem zunanjem sijaju in nešteti množicah evharističnih romarjev. Zato je edino prav, da se je daljna priprava začela že sedaj.

Kakšna mora biti ta priprava? Predvsem moramo za ta veličastni evharistični praznik pripravljati svoje duše. Kakšen smisel pa naj bi imela taka eminentno verska prireditev, če bi nas zatekla v duhovnem razkroju, v duhovni negotovosti, v grehu celo in v vse slabotne! Ne! Tiste velike dni mora Ljubljana doživeti pohod močnih mož, fantov — duševnih junakov, žena po liku Božje Matere, deklet kot cvet nedolžnih. Le takrat smemo upati, da bo Kristus v presv. Rešnjem Telesu pripravljen resnično zmagoslavje! Zato so meseci pred kongresom meseci apostolata, v katerega je poklican sleherni jugoslovanski katoličan.

Pa tudi tehnične priprave za kongres niso nikdar preuranjene. Le zato je svetovni evharistični kongres v Buenos Airesu dosegel tako čudovit in nikdar pričakovan uspeh, ker so se priprave zanj vršile že celi dve leti poprej. Ob kongresnih dneh pričakujemo v Ljubljani množice udeležencev. Čim več je časa za njih razmetitev ter za pripravljavanje tako ogromnih slovesnosti, tembolj smemo upati, da bodo kongresne prireditve dostopne slavljenca, ki je sam živi Bog v presv. Hostiji.

Zato pa je nujno potrebno, da vse katoliško ljudstvo z vdanostjo in navdušenjem vrši vse, kar v teh mesecih svetuje Cerkev. Prav tako pa je neobhodno potrebno, da najde glavni pripravljalni odbor v slehernem, ki ga pokliče na delo, polno in takojšnjo pomoč.

Ena glavnih nalog po posameznih župnijah obstoja v tem, da pravočasno ustanovijo župnijske pripravljalne odbora za Evhar. kongres. Ti odbori bodo dobili važne naloge, ki se bodo tičale tako duhovne kot organizatorne priprave na kongres. Saj je osnovna misel vse duhovne priprave ta, da že pred evharističnim slavljem v Ljubljani vsako katoliško srce pripravi evharističnemu Bogu iskreno slavnost.

Do danes je ustanovljenih 100 župnijskih pripravljalnih odborov. Kje so še ostali iz ljubljanske škofije? Ali ne veste, da trpi velika stvar radi vaše počasnosti! Vaš ponos zahteva da imate v župniji svoj pripravljalni odbor in da ga na poslani vam tiskovini tudi glavnemu priprav. odboru prijavite. Za trdno pričakujemo, da bodo tekom tekočega tedna sestavljeni in prijavljeni vsi župnijski pripravi. odbori.

Ker nimamo posebnega kongresnega vestnika, naj bo za vsakogar važno to, kar objavljamo v časopisju. Pokaže naj se ob tej priliki vsa naša strunna disciplina, tista, ki izhaja iz Odršenika resnično ljubečega srca. Vse, kar zahtevamo, zahtevamo v prepričanju, da s tem služim namenom kongresa. In da kongres doseže svoj namen v vsej polnosti, nam mora te mesece biti najvažnejša skrb.

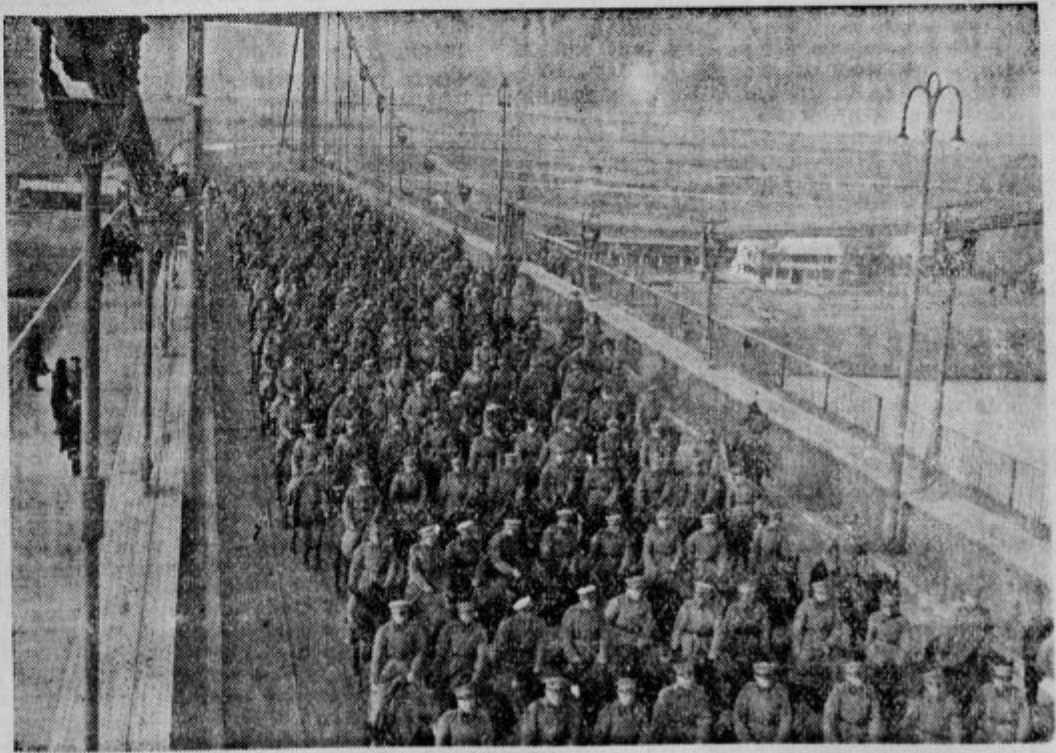
Kaj je med važnim zelo važno? Da nam poročate o vsem, kar bi moglo širšo javnost zanimati, kar bi moglo nas katoličane vzpodbujati k verski dejavnosti, kar bi moglo osvetljevati naše versko udejstvovanje. Če imate versko prireditve, če poznate posebne slučaje verske vne-me in dejavne ljubezni do presv. R. Telesa, če ste ukrenili kaj posebnega za uspeh kongresa, vse to nam poročajte. Taka poročila bo naša časopisna služba primerno uporabila.

Denarna plat kongresa nas zelo skrbi! Zato je tem večje hvale vredna požrtvovalnost onih, ki v teh težkih časih umevajo potrebe kongresa in prispevajo zanj. Poleg že objavljenih smo prejeli še sledeče darove: Mohorjani v Želim-ljah 20 Din, Mohorjani na Brezovici 80 Din, Mohorjani v Laporju 65 Din, Mohorjani pri Sv. Jakobu ob Savi 30 Din, Mohorjani v Trzinu 200 Din, Mohorjani na Črnučah 57.50, g. J. Mozetič 1000, g. Strancar Ignac v Žireh 73 Din, Mohorjani v Predvoru 70 Din, Mohorjani v Seceh n. Sk. Loko 70 Din, Mohorjani v Retečah 55 Din, Mohorjani v Smedniku 75 Din in Hranilnica in posojilnica v Ambrusu 30 Din. Ne dvomimo, da bodo tem plemenitim darovalcem, ki jim gre vsa hvala, sledili še mnogi.

Kako pa drugod? Subotška apostolska administracija sporoča, da je prevzel vso skrb za kongresne priprave g. Raible Franjo, veroučitelj v Subotici. — Apostolski administrator prevz. škof g. Budanovič izraža željo, da bi Zvečar vse priprave za kongres kar najobil-neje blagoslovil. — Generalni provikar katoliške škofije sporoča sestavo škofijskega pripravljalnega odbora, ki ga sestavljajo: g. Niko Luković, kanonik stolnega kapitlja, Tripo Milošević, aktuar škof. kurije, p. Valerijan Brusić, vodja nadžupnijskega urada v Kotoru ter prof. Pavao Butorac, katehet drž. gimnazije. Generalni provikar izraža obneme pričakovanje, da bo II. Evh. kongres v Ljubljani, pri katerem bo sodelovala tudi staroslavna kotorska škofija, »velika proslava Evharističnega Jezusa Odrše-nika ne samo s strani onih, ki bodo osebno prisostvovali kongresu, temveč s strani vseh vernikov brez razlike.«

Vse dopise in poročila naslavlajte neposredno na Glavni pripravljalni odbor za II. Evharistični kongres v Ljubljani, Miklošičeva c. 7.

Zemunski most bo danes slovesno izročen prometu

Danes bo most, ki veže Beograd z Zemunom, slovesno odprt in izročen prometu. Te dni so na več načinov preizkusili njegovo nosilnost in ugotovili, da ustreza vsem tozadevnim zahtevam. Naša slika kaže četo 800 vojaških konjenikov, ki je te dni jezdila čez most. Most je to veliko obremenitev povsem zadovoljivo prestal.

Najbolj črni kot naše zemlje

Ob „Reki smrti“ je „Veliki gozd“

Doslej neznane in divje pokrajine Južne Amerike

Če vprašate koga: »Kje na zemlji pa je še kak košček nepreiskani in neznani?« — ti bo vsak odgovoril, da v Afriki. Pa to ni res. V Afriki boš že težko dobil kak kvadratni kilometer zemlje, kamor bi še nikdar ne bila stopila noga belega človeka; če ne, se je Evropec vsaj z letalom vozil nad njo. Afrika je bila črna — neznana še pred 60—70 leti, danes ni več.

Vendar pa so na naši zemlji še ogromna ozemlja, ki vključujejo vsemu napredku omike še niso preiskana. Najbolj velja to o orjaških pragozdovih na porečju največje reke sveta, na ozemlju Amaconke v Južni Ameriki.

To temno in neraziskano ozemlje je veliko za 10 Nemčij. Po njem teko velikijske reke. Severno od ravnika teče ogromna reka Orinoko s svojimi pritoki in dotoki. Na južni strani pa se valj največji veletok naše zemlje — Amaconka. Ob spodnjem in srednjem toku teh rek in njihovih pritokov, ob Tapaji, Aragvaju, Negru in Madeiri, v kolikor so seveda plavni. Še najdeš posamezne naselbine in misijonske postaje. Seveda so po cele dneve daleč vsakebi in skrite v braziljanski gošči. Gornji tok teh voda pa je na stotine kilometrov daleč še nepreiskani. Najboljši zemljevidi le s pičicami zaznamujejo, kje morda teče reke, kakor pač pripovedujejo domačini, ne ve pa tega nihče.

V tem temnem ozemlju je pa »najtemnejši kot« Južne Amerike visoka planota **Matto Grosso**. Ta del sveta je zaradi tega najbolj zanimiv, ker ga nihče ne pozna. **Matto Grosso** je po slovensko »Veliki gozd«. O tej visoki planoti vemo le toliko, da je pač visoka planota, katero obdajajo gore in pogorja 750.000 kv. kilometrov daleč. Sam »Veliki gozd« je torej tako velik kot dve Franciji.

Doslej se še nobenemu človeku ni posrečilo, da bi bil prišel na to planoto.

Vsako, ki je hotel priti na to skrivnostno višavje, je ostal tam in se ni več vrnil. Ta najbolj črni kot naše zemlje še do danes obdaja groza smrti in skrivnost mrtve tišine. Že večkrat so beli ljudje poskušali, da bi bili prodrli na visoko planoto **Matto Grosso**. Indijanci, ki prebivajo ob rekah, katere teko z visoke planote, pripovedujejo, da je tamkaj doma zlato in demanti.

Ena izmed rek, ki prihaja z visoke planote »Velikega gozda« se imenuje »Rio des mortes« — »Reka smrti«. Samo to ime nam priča o brezuspešnih poskusih ljudi, ki so hoteli priti na »Matto Grosso«. Že več let je minilo, odkar se je dobro opremljena ekspedicija iskalec zlata napotila tja gori iskat zlato. Zanašali so se na svoje število in na svoje dobre puške. Toda vse je zadel strašen konec. Le nekaj mrtličev, katere so pozneje vode prinesle s planote, priča o groznem koncu vse ekspedicije, od katere se nihče ni vrnil živ. Od tega časa to reko imenujejo »Rio des mortes« — »Reko smrti«. Tudi pozneje so nekatere šibkejšje ekspedicije poskušale priti tja gor. Od teh pa sploh nikdar — sledu ni bilo. Izginili so v smrti planoti — **Matto Grosso**.

Porekli boste, zakaj pa tega ozemlja ne preiščejo z letalom, saj je letalstvo dandanes dovolj razvito. Ne pozabite, da se gost pragozd razteza na tisoče kilometrov daleč. Na takem ozemlju tudi letalec ne bo videl sledu za človeškim bitjem, za ljudmi, ki prebivajo tod. In pomislite, da bi bila za letalce gotova smrt, ko bi bil prisiljen tak pristati.

Drug vzrok, zakaj je porečje »Reke smrti« tako neznano in skrivnostno, so Indijanci rodu Bororo in Cajamo, ki prebivajo ob spodnjem toku te strašne reke, so čisto divji in se tudi med seboj pobijajo. Ob že neznani srednjem toku »Reke smrti« pa prebiva drug indijanski rod, o katerem pa so belokožci doslej samo slišali, ki pa je najbolj nevaren, to so Indijanci iz rodu Chavantes. O Bororih in Cajanah belci nekaj malega vedo, o Chavantih pa nič. Na njihovem področju se neprodinra, gosta smrtina koprena zgrinja nad visoko planoto **Matto Grosso**. Tam »Reka smrti« reže »Veliki gozd«. Zato je še do danes velika uganka, kdo prebiva ob izviru »Reke smrti« ter na jugu ob njenem zgornjem in spodnjem toku.

Nadaljnji vzrok, da je ta temni kot zemlje še do danes nepreiskani, so velike gore, ki obdajajo to visoko planoto. Od severa proti vi-

soki planoti se zgrinjajo na tisoče kilometrov dolgi pragozdovi na porečju Amaconke. Tu je vroče, soparno, močvirno, brez potov, sami divji ljudje in divje zveri se potikajo tod. Skozi nje bi moral, kdor bi hotel na **Matto Grosso**. Na jugu obdaja visoko planoto trnjevo grmič-

je, slana močvirja, suhe pustinja brez vode. Ni mogoče čez njo. Na zahodu so ogromna močvirja, na vzhodu pa nepristopne gore. Narava s strašno silo zapira belim ljudem pot v kraj smrti in v skrivnosti polno visoko planoto »Velikega gozda«.

V „Velikem gozdu“ umorjena misijonarja

Korespondenca Fides poroča, da je tolpa južno-ameriških Indijancev iz plemena Chavantes, ki so posebno divji, razdejala misijonsko postajo v **Matto Grosso** ter pri tem ubila švicarskega patra Fuchsa in italijanskega patra Sacilottija.

Divji Indijanci iz plemena Chavantes prebivajo na obširnem porečju veletokov Rio des Mortes, Rio Ximpu, Aragua in Tapirape. O njih pripovedujejo, da še nikogar, ki je zašel na njihovo ozemlje, niso živega pustili nazaj. Aragvajski salezijanci, med

njimi tudi Fuchs, so večkrat poskušali, da bi se približali tem Indijancem. Posrečilo se jim je, da so se seznanili z Indijanci iz rodu Bororov. Toda s Chavanti se jim to ni posrečilo.

L. 1932 je p. Fuchs, rojen l. 1880 v Luzernu, ustanovil misijonsko postajo 380 km stran od glavne misijonske naselbine. Iz te postajice je hotel pridobiti divje Indijance za sveto vero. L. 1933 je prišel njemu na pomoč še p. Caciotti. Sedaj so Indijanci oba na grozen način umorili.

Žrtev japonskega vohuna

V Singaporu, kjer imajo Angleži silno utrjeno pomorsko postojanko, vrata v Tihi ocean, je te dni nenadno umrl ugledni Japonec Nišimura.

Japonski inženjer Nišimura se je priselil v Singaporo pred kakimi 13 leti ter tu dosegel velike trgovske uspehe. Pred nekaj dnevi je bil ta gospod povabljen na policijo, da bi ga zaslišali o dveh njegovih japonskih rojakih, nekemu japonskemu častniku in nekemu trgovcu, katera sta hodila v gosti v njegovo hišo. Ta dva je namreč angleška policija prijela, ker ju je osumila, da sta japonska vohuna.

Ko je tedaj Nišimura prišel na policijo in bi bil moral odgovoriti na prvo vprašanje, katero mu je uljudno zastavil angleški komisar, se je Japonec naglo zgrabil za srce in se mrtev zgrudil. Zdravniki so ugotovili, da ga je od razburjenja zadela kap.

Kakor pa se je stvar začela pozneje razvijati, so angleške oblasti sedaj prepričane, da se je Nišimura zastrupil s cijankalijem. Nišimura je namreč spoznal, da tudi njemu preti velika nevarnost. Da ne bi izdal ne sebe ne svojih tovarišev s kako nepremišljeno besedo, se je rajši zastrupil.

Nišimura, ki je prišel v Singaporo leta 1921, je bil sedaj šele 42 let star. Spočetka je bil uslužben kot rudarski inženjer pri nekem japonskem rudarskem podjetju, katero koplje blizu Singapora. V svojem poklicu pa se je kmalu tako skazal, da je napredoval in da je pred enim letom bil izvoljen celo za predsednika te japonske rudokopne družbe.

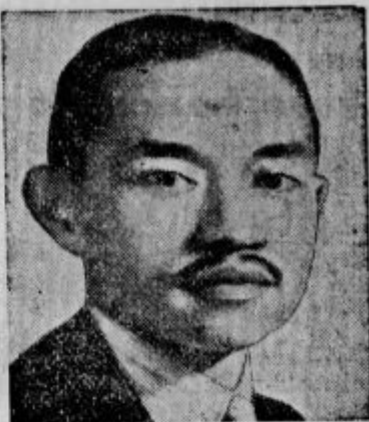
Že nekaj let pa je Nišimura v Singaporu živel silno razkošno. Imel je najlepšo vilo v vsem mestu. V to vilo je vsak večer vabil goste in družbe. Posebno so se shajali pri njem njegovi japonski rojaki iz vseh krogov. Vključ temu silnemu prometu v vili pa spočetka nihče ni ničesar sumil, čeprav je — kakor rečeno — Singaporo, ta angleški ključ do daljnega vzhoda, Japoncem od nekdanj trn v peti.

Angleška policija je začela sumiti šele, ko so njeni detektivji ugotovili, da hodita v Nišimurovo vilo v gosti dva Japonca, katera sta že dalj časa

»Ne jokaj no, saj vidiš, da je že brez tvojih solz dovolj vode.«

Iz kraljevskega sijaja v tiho samoto

Poročali smo že, da na Angleškem živi s svojo ženo siamski kralj **Prajadipok**, ki se je prostovoljno odrekel prestolu očelov v daljnem Siamu. Te dni so prišli iz njegovega kraljestva 8000 kilometrov daleč v Evropo posebni odposlanci, da bi svojega kralja pregovorili, da se vrne. Morali so se vrniti, ne da bi bili kaj dosegli. Kralj noče več biti kralj!

Siamski kralj, ki je njegov dvor nekdanj slovel za najslajnejši dvor na svetu, se je odrekel svojemu sijaju v Bankongu in hoče rajši živeti v samotni vili blizu vasi Craleigh, južno od Londona. Tu živi mirno in sam zase, tako mirno kakor najbolj mirni angleški državljani. Včasih je imel okrog sebe na stotine in tisoče slug v pisanih uniformah, danes ima le dva služabnika zase in dve služabnici za kraljico.

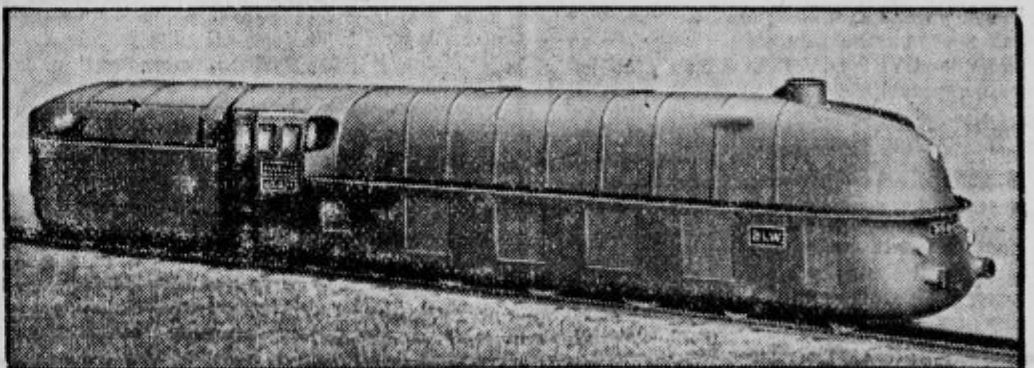
Izpred njegove vile je izginila vojaška častna straža, pač pa skrbi za njegovo osebno varnost oddelek najboljših angleških detektivov. Siamski kralj rad bere knjige. Ker pa je hudo bolan na obeh, se mora odreči tudi tej zabavi. Zato pa tem večkrat s svojo ženo hodi po okolici na sprehod. Včasih se oba tudi peljeta v elegantnem avtomobilu kam daleč.

Vzrok, zakaj se noče več vrniti na prestol, je ta, da noče s svojo osebo netiti strankarskih bojev v domovini. Iz domoljubnih razlogov se odpoveduje vladarstvu. Sicer pa ga njegova očesna bolezen sili, da se še delj časa zdravi v Evropi. Ker je že enkrat skoraj oslepel in bi se to moglo še ponoviti, mu je luč oči ljubša ko kraljevski sijaj.

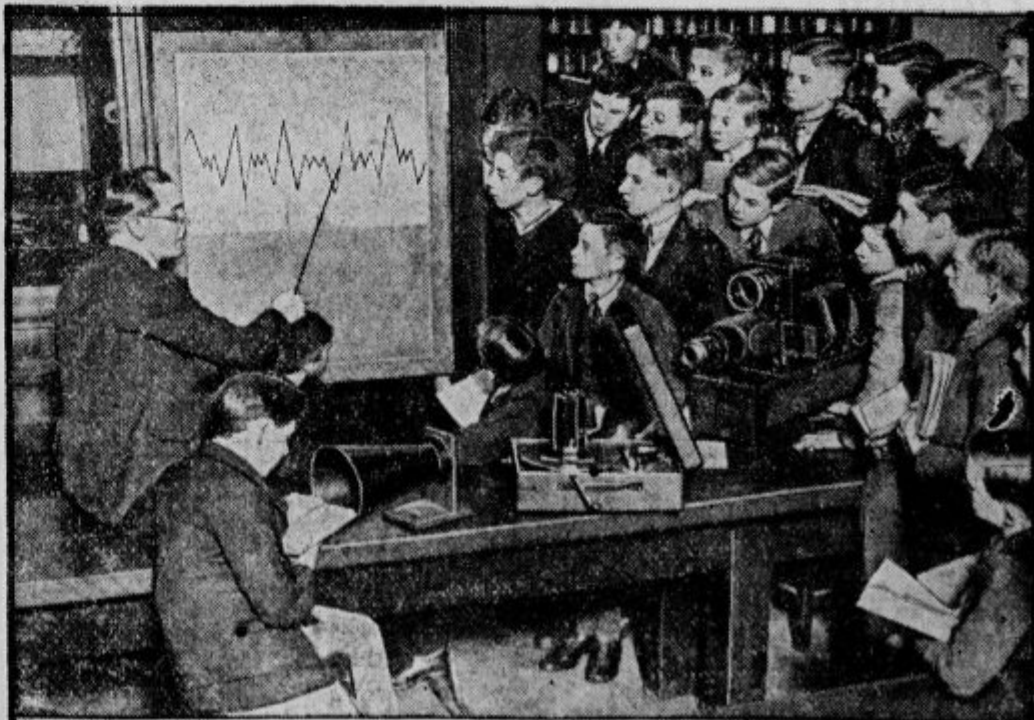
V tem hotelu je zgorelo nad 50 ljudi

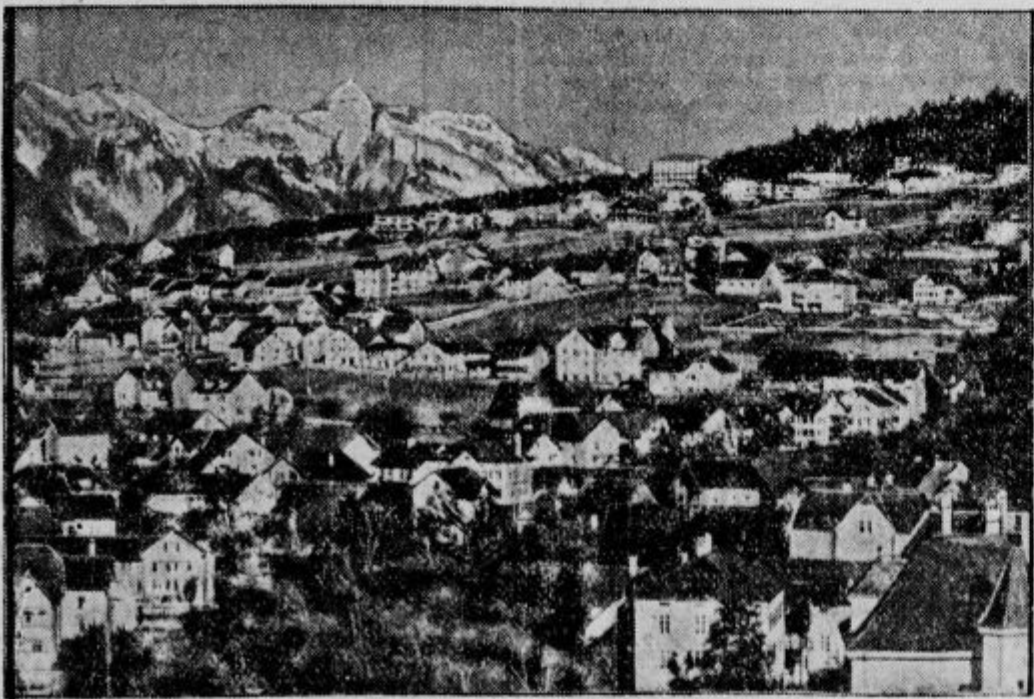
Hotel Kern v Lansingu v severnoameriški državi Michigan. Tu je v ponedeljek ponoči nastal hud ogenj, ki je uničil ves hotel. Zgorelo je nad 50 hotelskih gostov in uslužbencev. Mnogo pa jih je več ali manj ranjenih.

Nova nemška lokomotiva, ki bo vozila s hitrostjo 175 km na uro.

Učenci vidijo svoj glas. Na londonski tehnični-nadaljevalni šoli imajo aparat, s katerim love izgovarjavo učencev. Ta aparat potem učencem pokaže na sliki, kako so izgovarjali besede. Tako lahko z oči in ušesi poslušajo.

Vaduz, glavno mesto male kneževine Lichtenstein, kjer je te dni 160 fantičev hotelo proglasiti fašizem.

Nizke cene!

Priljubljeni praktični darovi
za Božič

Prvovrstna kvaliteta!

Din 65-

Priljubljeni sportni čevlji za šolsko mladino s prvovrstnimi usnjenimi podplati

Št. 26—28 Din 65—
29—30 „ 85—
31—35 „ 95—
36—39 „ 125—

Din 75-

Jamstvo za zdravje Vaše dece

Št. 25—30 Din 75—
31—35 „ 95—
36—39 „ 125—

Din 95-

Okusni ženski čevlji na zapono ali v salonski obliki, z visoko ali nizko peto, rjav ali črn boks

Lakasti Din 125—, 145—

VELIKA IZBIRA, NIZKE CENE IN PRVOSTRSTNA KVALITETA NOGAVIC, HIGIENIČNIH „L U F A“ VLOŽKOV, KOPIT, PEKO-KREM, POLITUR IN OSTALEGA PRIBORA OMOGOČAJO NAJCENEJŠI NAKUP!

Prvovrstna kvaliteta!

Nizke cene!

Sport

Danes - Jugoslavija: Francija

Danes se vrši v Parizu nogometna tekma med reprezentancama Jugoslavije in Francije. Doslej smo igrali s Francozi trikrat. Dvakrat v Parizu (1:4, 3:1) in enkrat v Beogradu (2:1). — Dve tekmi smo torej dobili, eno izgubili, poldiferenca 6:6.

Naša reprezentanca je v sredo zvečer odpoštovala v Pariz, kamor je prispela v petek jutraj. Vsi igralci se počutijo dobro in imajo trdno voljo, da bodo častno zastopali naš nogomet, ki zlasti v Franciji uživa dober sloves.

Postava našega moštva je znana: Glaser, dr. Ivković, Matošić, Petrović, Gayer, Lechner, Glišović, Živković, Marjanović, Vujadinović, Zečević.

Izjave francoskih strokovnjakov o izidu tekme so zelo optimistične. Bodre jih zadnji uspehi njihovega moštva, zlasti pa odlični odpor na svetovnem prvenstvu v Italiji, ko se je Avstrija na nevtralnem terenu komaj posrečilo premagati „onfsiderje“. Zanimiva je izjava reprezentativnega golmana Thepota, ki je mnenja, da bo tekma končala z rezultatom 2:1 v korist Francije.

Mi trdno verujemo, da se bodo naši izbrani zavedali svoje naloge in vsaj s svojo igro, če ne tudi z rezultatom potrdili sloves našega nogometa.

Ilirija: Svoboda (Maribor)

Danes popoldne na Stadionu

Danes popoldne odigra SK Ilirija z mariborsko Svobodo prvenstveno tekmo, ki obeta biti klub zmagovita, četudi je z gotovostjo računati z temo zeleno-belih. Ilirija bo namreč napela vse sile, da čimvečkrat pošlje žogo v mrežo današnjega nasprotnika, kar ji je za naslov jesenskega prvaka nujno potrebno. Nasprotno pa bo mariborska Svoboda hotela tako zaigrati, da čim čistejšje izide iz tega boja. Tekma obeta biti zanimiva in jo toplo priporočamo prijateljem nogometa in to temboj, ker bo zima najbrž kmalu prislila nogometaše do zimskega počitka. — V skrajno lepega vremena se vrši predtekma Sloga: Ilirija B.

Gralika: Slovan

Danes popoldne bo igrišče SK Slovana pozorišče zanimive prijateljske tekme med gori inovanima kluboma. Neuspehe v prvenstvenem tekovanju bosta skušali moštvu vsaj delno popraviti. Tekma se prične ob 14.15. Sodil bo g. Mirdjen. V predtekmi nastopita rezervi obeh klubov.

*

LZSP, službena objava. Posivamo vse klube, da pošiljajo svoje dopise za ljubljansko simsko-sportno podvezo na naslov Rutar Petar, Ljubljana, Za Gradom št. 1. Ta objava je obvezna za vse klube, včlanjene v LZSP in se ne to o tem posebej noben klub obvestiti.

Tedaj za smučko gimnastiko in plavanje. Vsem obiskovalcem tedaj naravnajamo, da je zaključena vaja jutri, v ponedeljek, 17. t. m., ob 20 v zimskem bazenu. Obenem prosimo vse one, ki imajo svojo garderobo spravljeno pri kurjaču, da jo tam dvignejo, ker bo kopališče odtlej zaprto.

ZSK Hermes. Vabilo se vsi člani, posebno še člani sekcije, da se zanesljivo udeležijo poslovnega sestanka v ponedeljek, dne 17. t. m., ob 20 pri Kočarju, o priliki odhoda našega agilnega in priljubljenega funkcionarja g. Milovana Grušiča, ki je po službeni potrebi premišljen v Beograd.

Stalcom-klub 31. Tehnični odsek. Vsi tekmovalci se obveščajo, da smo z gimnastičsko zaključili in se oporavljamo, da se zanesljivo udeležijo sestanka v torek, dne 18. t. m., v klubovem lokalu, Selenburgova ulica 5, pritišče, desno. Sestanek je namenjen radi udeležbe v tečaju, bližajočih se tekem in radi event. opreme. Do tečaja prihaja za tečaj. Kdor si namerava nabaviti klubski pulover, naj prinese denar. Sestanek se vrši točno ob 19. Po sestanku obvezen zdravniški pregled za sledeče tekmovalce: Krošelj, Puhar, Banovec, Marinko J., Bonac, Zupan V., Urbas, Kosmina, Balob, Lazar, Deutschmann, Reanik L. in H., Pokršan, Fr., Pogačar, Rudolf in Tado, Notar, Levart, Hvala, Kosi in Jurjo. Kdor želi biti verificiran, naj prinese po 1 sliko in 10 Din. — Teh. referent: Tinta L. I. r.

Nadestvo tehničnega odseka. Seja teh. odseka v sredo, 19. t. m., ob 18 v lokalu. Zanesljivo vsi. Važno radi tekem in tečaju.

Občni zbor Sportnega kluba Tršič

Dne 19. novembra je sedanja uprava kluba obravnavala o svojem delovanju na XI. obnem zboru. Uvo oima je pozval g. predsednik navzgor, da se poklonijo manom blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja s trikotniki: Slava in sedanjemu našemu najvišjemu pokrovitelju kralju Petru II. trikotnik: Slava! Zdravo! V svojem nagovoru je g. predsednik omenil, da sta bili vodilni misli v poslovnem letu dve, in sicer: uravnavanje klubskih finan in moralni dvig nekaterih sekcij. Prva misel je podprta že sama po sebi valed današnjih prilik, kajti kriza se še vedno pozna v sportnem življenju. Izvedba druge zamisli, to je moralni dvig sekcij, je pa bila predvsem odvisna od gmotnih sredstev; kako pa naj se izenačita ti dve nasprotujoči si dejstvi, je bila stvar uprave. Dokler pa bo imel klub še nekaj tako postrtovalnega članstva kot ga ima sedaj, bo lahko prebrzdal sedanje teko finančno ozračje.

Iz poročil posameznih funkcionarjev je razbrati precejšnje delovanje in udeleževanje na sportnih panogah. Iz tajniškega poročila je razvidno, da je imela uprava 14 rednih in 1 žalno soto ter 3 sestanke. Dopisov je bilo sprejetih 73, odpisanih pa 122. Blagajniško poslovanje se je krestalo blizu vsote 25.000 Din. Prav posebno so se postavili naši smučarji z razvojem obznan prehodnih pokalov; tverde Ginzmann in Gasser, in g. dr. Guckler Gerhards iz Krynau Pokal tverde Ginzmann in Gasser je branil doslej SK Skala z Jesenic s svetovnim smučarjem na Prackom in Haimom na delu in s tem, da so si je pridobili naši vrli dečki, je znak, da se lahko postavijo čisto mirno ob bok našim svetovnim predstavnikom. V tehničnem oziru so bile smuče prireditve vsakakor zadovoljive, saj je bilo vse na mestu: tehnični sodniki, zdravnik g. dr. Pance Pavel, reševalni odsek tuk. gasilne čete itd. Dasi pravno je uprava posevela vse pažno denarnim zadetvom kluba in je radi tega in pa valed kvantnega moralnega in telesnega vpliva ukinila nogometno sekcijo, je bilo prenovljeno teniške in je teniški sekcija letos delovala prav posebno živahno. Izveden je bil prvi teniški turnir, o čemer smo že poročali. Turnir nam je pokazal nekatere malenkostne nedostotke, ki se dajo sicer z lahkoto odstraniti; večjega pomena pa je sistematična strokovna vaba žoranja, kar pa — upamo — se bo odpravilo s pomočjo trenerja. Z radostjo je vzel članstvo na znanje, da je klub doslej uspešno sponzoriral z značilnim gostiteljstvom g. Ankele Ivanom od Sv. Anje za igranje sportne skakalnice. To je bila že od vsega početka naloga uprave. S skakalnic bo prišel naš klub v vrsto onih, ki razpolagajo z vsemi zimsko-sportnimi panogami. Klub je izvedel lanske zimo tudi plesno šolo pod vodstvom g. Lavka Mirka, ki je uspeval v moralnem oziru prav dobro. Komeno se je g. predsednik zahvalil tudi Slovanu, ki je vado podpiral klub s priobčevanjem vesti. Sloga je bila izvoljena dosedanja uprava, z malenkostnimi spremembami, pod predsedstvom g. Stalcorja.

Petorica naših najboljših
lahkoatletov

Na kaki višini je naša lahka atletika, nam najboljši nazorno kaže spodnja tabela petih najboljših naših lahkoatletov v vsaki lahkoatletski panogi. Lista je napravljena po stanju z dnem 20. septembra t. l. Da bodo čitatelji lažje spoznali, katerim klubom pripadajo posamezni atleti, bomo še pomen kratke objasnili.

Kratice za klube so: B—BSK, Beograd; Ba—Bačkas, Subotica; C—Concordia, Zagreb; H—Hask, Zagreb; I—Ilirija, Ljubljana; J—Jugoslavija, Beograd; M—Makabi, Zagreb; M—Maraton, Maribor; Mh—Marathon, Zagreb; P—PSK, Pančevo; Pr—Primorje, Ljubljana; Z—Zask, Zagreb; Z—Zelenski, Maribor.

100 m Bauer (P) 10.7, Kováčik (P) 10.9, dr. Buratović (C) 11.0, Cerar (Pr) 11.0, Tauber (M) 11.1.
200 m Kováčik (P) 22.5, Bauer (P) 23.1, Stevanović (J) 23.4, Blacini (Z) 23.5, Tauber (H) 23.5.
400 m Nikhazl (P) 51.5, Banšak (P) 51.8, dr. Jamnicki (H) 52.5, A. Zorja (Pr) 52.8, Czurda (Pr) 52.9.
800 m Kreva (Pr) 1:59.4, Nikhazl (P) 2:00.1, A. Zorja (Pr) 2:00.6, Czurda (Pr) 2:03.2, Gaberšek (Pr) 2:03.4.
1500 m Kreva (Pr) 4:22.0, Sindelar (C) 4:27.4.
5000 m Kreva (Pr) 15:31.2, Brucan (I) 16:00.8, I. Starman (Z) 16:47.5, Plass (H) 16:51.0, Sporn (I) 16:51.6.
10.000 m Brucan (I) 34:44.0, I. Starman (I) 34:55.4, Kangler (M) 35:16.2, Sporn (I) 35:25.2, Koren (Mh) 35.33.
4x100 m Reprezentanca 44.2, Primorje 44.4, Concordia 44.7, Beograd 50.0, Hask A 1 B 45.3.
110 m pr. dr. Buratović (C) 15.0, Ivanović (C) 15.5, ing. Kallay (Mh) 16.1, Jug (H) 16.3, Banšak (P) 16.3.
400 m pr. Stevanović (J) 57.6, Ivanović (C) 57.8, Banšak (P) 59.3, Jug (H) 59.6, Dremil (C) 1:00.0.
n viskino: Martini (Pr) 1.55, dr. Buratović (C) 1.80, Zupančič (I) 1.75, Sindelar (C) 1.75, Zaur (Pr) 1.75 v daljavo: dr. Buratović (C) 4.98, ing. Kallay (Mh) 6.85, Miroković (B) 6.67, Ovtjetić (H) 6.64, Martini (Pr) 6:59.5.

motka dr. Buratović (C) 3.55, Bakov (J) 3.40, Zupančič (I) 3.40, ing. Kallay (Mh) 3.40, Feil (Mh) 3.30, troskok Mikić (Ba) 13.86, Miroković (B) 13.66, Perpar (Pr) 13.49, Banković (B) 13.05, ing. Kallay (Mh) 12.96, krogla Kováčik (C) 14.13, Spahić (B) 14.32, dr. Narančić (C) 14.22, Kient (J) 14.33, Bojović (J) 13.51, disk dr. Narančić (C) 44.22, Kient (J) 42.57, Ambrozy (H) 42.49, dr. Manojlović (C) 42.15, Bojović 42.00, komet Kováčik (C) 54.11, Nikolai (J) 53.83, Kient (J) 53.57, Brunet (I) 52.01, Miloš (C) 51.82.
klativo Stepišnik (I) 48.20, Golč (H) 46.90, Zupan (I) 41.50, Jeglič (I) 39.08, dr. Manojlović (C) 38.66.

*

Naša teniška reprezentanca, ki potuje v Indijo, se bliža svojem cilju in se bo to dal lakratje v Bombay-u. Vsi igralci se izjemno počutijo in komaj čakajo prilike za nastop na belom polju.

Dunajska Austria, ki je na turneji po Angliji, je morala po eni zmagi in dveh neodločenih rezultatih zabeležiti prvi neuspeh. Izgubila je z rezultatom 0:3 proti Sheffield Unitedu. K temu je gotovo pripomoglo dejstvo, da ne more nastopati odlični internacionalci Sindelar, ki je lažje blestati.

V Nemčiji že dovolj sportnih društev. V Nemčiji je največja sportna oblast prenevala do nadaljnjega ustanavljanje novih sportnih klubov, kar je mnenja, da imajo sportniki v obdobjih sportnih društev daleč dovolj možnosti sportnega udeleževanja. Posledno stroga je ta naredba za ustanavljanje klubov raznih trgovskih podjetij. Člani teh klubov so namreč odvisni o polnileh in so takorekno neke vrste profesionalci.

Sest svetovskih rekordov drži Erik Ny, slavni tekač na srednje proge, katere vse je postavil v zadnjih dveh letih. Njegov rekord so: 800 m v 1:50.4; 800 yardov 1:53.3; 1600 m 3:28.8; tri četrt milje 3:05.3; 1500 m 3:50.8; 1 milja 4:12.1.

Tidenovo mnenje. Profesionalni mojster tenisa Tilden je pri prihodu v Ameriko dal newyorškim novinarjem izjavo, kjer pravi, da se sedaj najmočnejši igralci tenisa Avstralece Crawford, Nemec v. Cramm in Angličan Avstralec Perry ima resda največ uspehov, toda gornjih treh nikakor še ne dosega.

Zopet amaterji! Nemška nogometna zveza je zopet odkrila, da njeni klubi in mednarodni igralci ne jemljejo amaterizma čisto natančno. Sportni klub Werdner v Bremenu je dobil zaradi tega zabrano do konca leta. Razen tega so bili tudi trije igralci diskvalificirani.

rani od 6 mesecev do enega leta. Nekateri igralci in funkcionarji klubov pa so dobili do dveletno zabrano vsakega sportnega udeleževanja.

5.000 gledalcev bo pri finalnih pokalnih tekmah manj. Angleška nogometna zveza je sklenila, da bo letos pri Cup-finalu, vsakoletni največji nogometni tekmi, izdala 5.000 vstopnic manj kot lani, torej samo 22.000. Izkazalo se je namreč, da je prostor za večje število gledalcev premajhen. To se pravi, prostora je dovolj za več, toda ne vidijo na. Določilo se je tudi, da dobita oba kluba, ki sodelujeta v finalu, vsak po 10.000 vstopnic za svoje pripadnike, medtem ko sta dobila še lani samo 7.500. Te številk se nam zdijo kar fantastične. Za naše razmere tudi so!

Vstopnice za berlinsko olimpijado, ki bo šele leta 1936 — že prodajajo. Tako hitro v poslovanju in pripravi, kakor je sedaj nemški olimpijski odbor za prihodnje olimpijske igre, pa menda doslej še noben olimpijski odbor ni bil. Kako je vse delo pri njih napredovalo, kaže najbolj dejstvo, da so že izdali vstopnice, katere bodo začeli prodajati s 1. januarjem 1935, torej več, kakor poltrugo leto pred prireditvijo. Zadeva glede vstopnic je delala precej preglavice Nemcem. Povpraševanje po njih je bilo že zelo zgodnje in tako veliko, da je moral odbor tudi po tej plati zgodaj zagrabiti za delo. Sedeže v stadionu so razdelili v tri razrede; da ne manjka tudi stolišč, je samo ob sebi razumljivo. Vstopnice je vsaj vrst; Tako, ki veljajo za en dan in za eno sportno panogo, dalje permanentne, ki veljajo za vse sportne panoge ter za vse dni. Slednje nazivajo „Olympiapass“. In prav za tako zvanim „Olympiapassom“ je povpraševanje ogromno. Kakor pa vse kaže, bodo izdali stalnih vstopnic za vse prireditve omejili. Le-te bodo začeli izdajati s 1. januarjem 1935. Ostale permanentne vstopnice pridejo v promet s 1. julijem 1935, dočim termin za izdajo dnevnih vstopnic še ni določen.

NARODNO GLEDALIŠČE
V LJUBLJANI

DRAMA — Začetek ob 20

Nedelja, 16. decembra ob 15: Orlić. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol. — Ob 20: Waterloo. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.
Ponedeljek, 17. decembra: Zaprt.
Torek, 18. decembra: Gugalnica. Gostovanje drame v Celju. Ob 20: Cesta. Plesni večer ga. Katje Delakove. Izven.
Sreda, 19. decembra: Zaljubljeni ostali. Red A.

OPERA — Začetek ob 20

Nedelja, 16. decembra ob 15: Od bajke do bajke. Balet. Znižane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20: Rigoletto. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.
Ponedeljek, 17. decembra: Zaprt.
Torek, 18. decembra: Izgubljeni valček. Red C.
Sreda, 19. decembra: Štirje grobjarji. Premiera. Red Breda.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 16. decembra ob 20: Carjevič. Red D.
Ponedeljek, 17. decembra: Zaprt.
Torek, 18. decembra ob 20: Gugalnica. Red B.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Torek, 18. decembra ob 20: Gugalnica. Vseoligra Olga Scheinflingove. Gostovanje ljubljanske drame v celjskem mestnem gledališču.

LJUDSKA UNIVERZA
V LJUBLJANI

Peto javno predavanje, ki bo zadnje v tem semestru, se bo vršilo izjemoma v torek, 18. t. m. ob 20 v dvorani Delavske zbornice. Predaval bo univ. prof. g. dr. Spektorik Evgen: O moderni državi. Tema je aktualna za vsakogar. Vstop prost.

ČE POTREBUJETE TISKOVINE

ILUSTRACIJE, TA-
BELE, KATALOGE,
PROSPEKTE ITD., PA
SE NE MORETE OD-
LOČITI, V KAKI TEH-
NIKI NAJ SE IZVRŠI

IZVOLITE SE OBRNITI NA

NAŠE PODJETJE V VSEH TEH
VPRAŠANJIH VAM JE VEDNO
RADEVOLJE NA RAZPOLAGO

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

V LJUBLJANI

BRZOJAVNI NASLOV:
JUGOTISKARNA, LJUBLJANA

GRAFIČNO-UMETNIŠKI ZAVOD,
V KATEREM SO ZASTOPANE VSE
PANOGE TISKARSKE STROKE

**BAKROTISK • OFFSET IN
LITOGRAFSKI TISK • KE-
MIGRAFIJA (IZDELOVAL-
NIKA KLIŠEJEV) KNJIGO-
TISK • ENO- IN VEČBARV-
NI • KNJIGOVEZNICA**

VSA GRAFIČNA DELA IZVRŠUJE
LEPO, SOLIDNO IN TOČNO TER
PO UMERJENIH CENAH
PRORAČUNI NA RAZPOLAGO

MIZARSKO PODJETJE RUDOLF KOMPARA Aleksandrova c. 48, MARIBOR

Moderne notranje opreme sob, salonov, pisarn — portalov in vsa stav-
bena dela kakor okna, vrata itd. — Zaloge pohištva lastnega izdelka.
Izvršujem po lastnih načrtih ter jamčim za solidno delo.

DR. OETKER — ju zaupanje daruj,
z njegovo pomočjo si srečo kuji!

Duro Durax Durocrat

ne na soncu, ne na zraku in ne pri pranju

Prvovrstni
angleški popelini
za moške srajce
ne oblede

Plise za volane v različnih gubah
Spectelni entel oblek, volan, šalov itd.
Ržuriranje — predtiskanje.
Vezenje monogramov, zaves, perila.

Navaden lin entel vložkov in čipk. — Hitro, fino in poceni!
Matko & Mikeš, Ljubljana (poleg hotela Struclj)

Zahvala

Vsem, ki ste ob prebriski izgubili naše
blage žene, matere, stare matere, tete,
tašče, gospe

Agate Tomšič

počastili njen spomin navzlic slabemu vre-
menu, da ste jo spremili na njeni zadnji
poti, najlepša iskrena hvala. Zlasti čutimo
dolžnost zahvaliti se g. dr. Volavšku in
častitim sestram Zavetišču sv. Jožefa za
njih požrtvovalni trud. Tisočera zahvala
tudi vsem sosedom in znancom ter daro-
valcem krasnega cvetja.

Zalujoči ostali.

ZAHVALA. Vsem, zlasti sorodnikom
in znancom, ki so kakorkoli lajšali trplje-
nje najini dobri materi, gospe

Mariji Svetel

vdovi požar. čuvaja

sočustvovali z nami ob njeni izgubi,
poklonili cvetje in blagopokojnico spre-
mili k zadnjemu pokoju, se iskreno za-
hvaljujeva. Posebno zahvalo dolgujeva
preč. g. župniku Barletu za duhovno to-
lažbo pokojnici v nje dolgi bolezni in
zdravniku g. dr. Missu za požrtvovalni
trud. Vsem pa priskrena hvala za tolažilne
obiske med boleznijo, zlasti Mar. družbi
žena, kateri se zahvaljujeva tudi za polno-
številno udeležbo na zadnji poti. Prav
iskrena hvala velja tudi tvrdki Schnei-
der & Verovšek za častno udeležbo pri
pogrebu in nje osebu za odkritosrčne
dokaze sočustvovanja in za poklonjeni
venec. Bog plačaj!

Ljubljana, dne 16. decembra 1934

Zalujoča otroka: Alfonz in Albina.

BREZ SVETLOBE NI ŽIVLJENJA!

Po vsem svetu poznane in priljubljene

HASAG, POLAR in KRONOS

petrolinske svetilke od 50—3000 sveč olepšavajo
Vaš dom in privajajo od emalce v Vašo delav-
nico. Pri nakupu se varujte pred ponaredbami!

PETRO-LUX, ZAGREB, RADIŠINA ULICA 9
PAZITE NA NOVO IME TVRDKI! NIMAMO PODRUŽNICE!

Patentirano zatesnilo (Dichtung) za okna in
vrata se dobiva v vseh strokovnih trgovinah
Zagreb - Gajeva 20, tel 55-66
Ljubljana - Zrnce Franjo, Cankarjevo nabrežje 5

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker
jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-po-
sestnikov z vsem svojim premoženjem.

ZAHVALA. Najiskrenejša zahvala vsem prijateljem in znan-
cem, ki so nas tešili o priliki smrti tako naglo izgubljenega, do-
brega in nepozabnega moža, očeta, brata, svaka, strica in nečaka

Šimeta Stošić

gostilničarja

Posebna zahvala še č. duhovščini, darovateljem krasnih ven-
cev, njegovim dalmatinskim in tukajšnjim stanovskim kolegom,
železničarskemu pevskemu zboru »Sloga« za ganljive žalostinke
pred mrvašnico, v cerkvi in na grobu, deputaciji Sokola in sploh
vsem onim, ki so v tako obilnem in častnem številu spremili
blagopokojnika k zadnjemu počitku in pripomogli, da se je razvil
tako časten sprevod.

Ljubljana-Šibenik, dne 15. decembra 1934.

Zalujoča soproga Duma, hčerka Milena
in ostalo sorodstvo.

Potrjeni od nezmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom,
prijateljem in znancom pretužno vesti, da je naša nad vse ljub-
ljena mati in stara mati

Marija Magister roj. Skrinar

gostilničarka, trgovka in posestnica

dne 15. decembra ob 7 zjutraj, po kratki in težki bolezni, v
74. letu starosti, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, mirno
v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedel-
jek, dne 17. decembra ob 3 popoldne iz hiše žalosti v Sostrem
št. 9 na pokopališče sv. Lenarta v Sostrem.
Preblando mater priporočamo v molitev in blag spomin.
V Sostrem, dne 15. decembra 1934.

Ivan, sin.

Frančiška, Terezija, Antonija, Marija in Ivana, hčere.

Cenik radijskih aparatov

Troelektronski baterijski RADIONE MB3
Din 3600'—

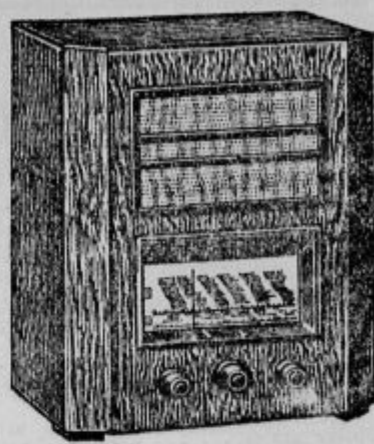
Petelektronski baterijski RADIONE SUPER ASB5
Din 5000'—
KND

Troelektronski RADIONE SUPER SW3
Din 4800'—

Petelektronski RADIONE SUPER FGS5
Din 6000'—

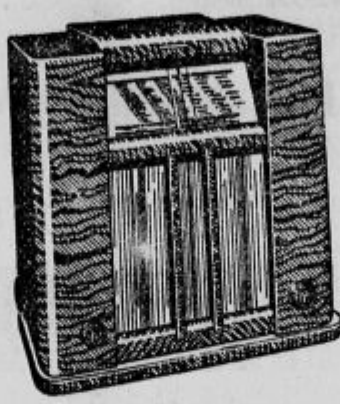
Troelektronski RADIONE oktodni SUPER OS3
Din 5200'—

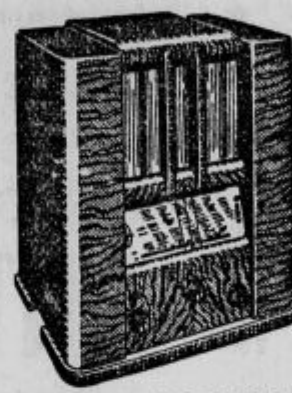
Petelektronski RADIONE jubilejni oktodni SUPER OSW/R z relejem
Din 7500'—
KND

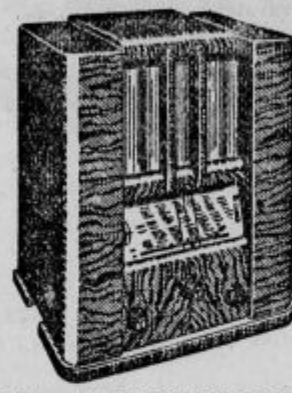
Petelektronski RADIONE jubilejni oktodni SUPER OSA/R za istosmerni in izmenični tok
Din 8000'—
KND

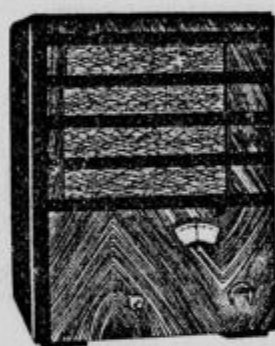
Štirielektronski INGELN ROYAL
Din 6200'—
KND

Petelektronski INGELN EXCELSIOR
Din 7200'—
KND

Petelektronski INGELN EXCELSIOR za istosmerni in izmenični tok
Din 8000'—
KND

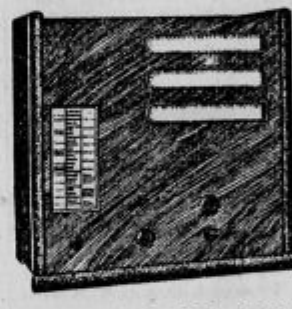
Dvoelektronski ORION 203 za istosmerni in izmenični tok
Din 2600'—
KND

Štirielektronski ORION SUPER 303
Din 4950'—
KND

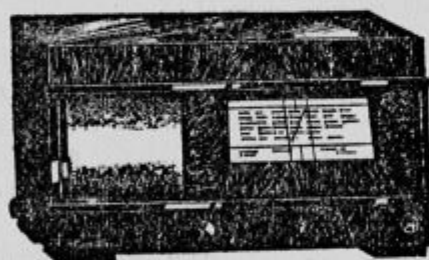
Štirielektronski ORION SUPER 403 za istosmerni in izmenični tok
Din 6000'—
KND

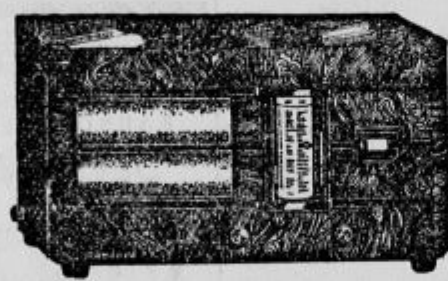
Petelektronski ORION SUPER 505
Din 6700'—
KND

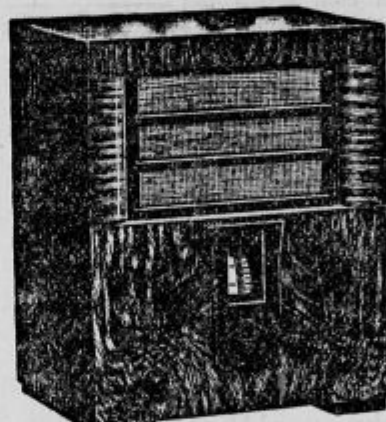
Šestelektronski KORTING SUPER RAMAR
Din 10.500'—
KND

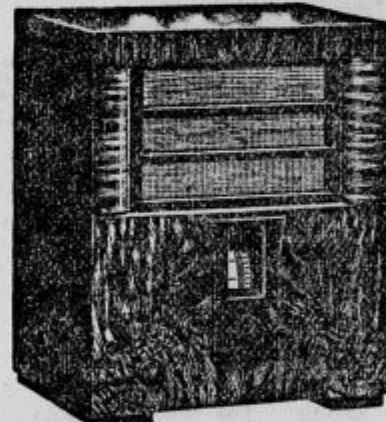
Troelektronski STANDARD SUPER MIGNON
Din 4360'—
KND

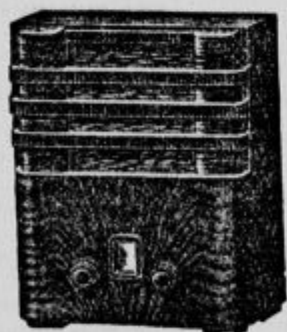
Petelektronski STANDARD SUPER 35
Din 6000'—
KND

Štirielektronski EUMIG 543
Din 4700'—
KND

Petelektronski EUMIG 553
Din 5500'—
KND

Dvoelektronski MINERVA CADET
Din 2500'—
KND

Troelektronski MINERVA CORNETTE
Din 5500'—
KND

Petelektronski MINERVA COMMANDER U za istosmerni in izmenični tok
Din 7500'—
KND

Sedemelektronski HIS MASTERS VOICE R 143
Din 7000'—
KND

OPOMBA: Navedene cene veljajo razven pri aparatih ORION in STANDARD za takojšnje plačilo. Cene za aparate ORION in STANDARD veljajo za plačilo v 6 mesecih. Oznaka O pri aparatu pomeni, da je možno dobiti dotični aparat proti plačilu na obroke.

OPOMBA: Vsi aparati imajo elektrodinamični zvočnik. Kjer ni drugače navedeno, so delani za izmenični tok in sprejemajo normalne in dolge valove od 200—2000 m. Oznaka KND pri aparatu pomeni, da je delan za kratke, normalne in dolge valove.

S tem cenikom, s katerim so nekatere cene izdatno znižane, se razveljavljajo vsi naši prejšnji ceniki.

»RADIO«

S tem cenikom, s katerim so nekatere cene izdatno znižane, se razveljavljajo vsi naši prejšnji ceniki.

reg. zadr. z o. z. v LJUBLJANI - MIKLOŠIČEVA CESTA 7

SOKO OBLEKE

moške zimske suknje, damski plašči od najcenejše do najfinejše kvalitete - priznani izborni pariški kroji, - so najprimernejša božična in novoletna darila. — Oglejte si naše izložbe in zaloge!

„SOKO“ PRODAJALNE:

Liubljana: Sv. Petra c. 23 in Celovška c. 63
Maribor: Aleksandrova cesta 27
Celje: Kralja Petra cesta 22
Kranj: Glavni trg 102

HRANILNICA IN POSOJILNICA V KAMNIKU - ŠUTNA 22 - LASTNA HIŠA

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po dogovoru do 5% — Jamstvo presega večkratni znesek vseh vlog.

Zelo primerna
BOŽIČNA DARILA!

*
Največja izbira!
*

Oglejte si naše izložbe!

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA

Znižane reklamne cene

Beograščani!

Cvetlice kupujte v cvetličarni

MATEJ LAP

Slavija 2
Telefon 28934

Sopki — košarice — venci in vsakovrstne cvetlice v lončkih zmerom največja izbira. Cene solidne! Postrežba točna!

LEPO KOKOŠJE PERJE

nečehano po Din 5— kg odpošilja po povseju iz Maribora

VILJEM ABI, export, Maribor

Najmanjša količina 15 kg. — Odjemalci čez 50 kilogramov posebno ugodne cene

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nas je za vedno zapustil naš iskreno ljubljeni soprog, brat in stric, gospod

Miha Breceļ

posestnik

dne 15. t. m., po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 17. decembra t. l. ob 4 popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu. Vikerče, Ljubljana, 15. decembra 1934.

Globoko žalujemo ostali.

Božične jaslce ter hlevčke

primerne za dom in za cerkev kompletne garniture kakor tudi posamezne komade nudimo različnih velikosti, v finih in navadnih izpeljavah, lesene, iz papirnate mase in vlitve.

Cene izredno nizke, tako da si jih lahko kupi prav vsak.

Oglejte si našo zalogo.

Podružnica Jugoslovanske knjigarne

h. Plićman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2

Kdor potrebuje klavir

naj se zaupljivo obrne na

I. mariborsko podjetje klavirjev

V GOSPOSKI ULICI 56

T. BÄUERLE

USTANOVILJENO L. 1850.

Prodaja in posojuje. Velika izbira novih in obrabljenih instrumentov.

Istotam se popravlja in oglašuje.

(Tudi na obroke).

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli o priliki prebriske izgube našega nepozabnega očeta, brata, strica, gospoda

Ivana Rode

mesarja in posestnika

kakor tudi za poklonjeno cvetje in vence se tem potom najpristneje zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo č. sestram, pevskima društvoma »Zvezda« in »Moste« za ganljive žalostinke, gasilskemu društvu v Mostah, skupini Bojnikov v Mostah ter prijateljem in znancem za tako številno spremstvo na njegovi poti k večnemu počitku.

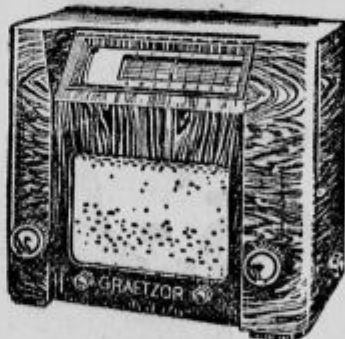
Žalujemo ostali.

Predno kupiš radijski aparat, oglej si najnovejše modele 1935 svetovne tovarne

GRAETZ

ki so glede kvalitete kakor cene brez konkurence ter ustrezajo vsem današnjim zahtevam.

1. Sprejem vseh valovnih dolžin.
2. Popolna ločljivost postaj.
3. Čist in naraven glas.
4. Avtomatična izravnavna fadanga.
5. Polnodinamični zvočnik.
6. Skala z imeni postaj.
7. Vsi aparati v elegantni in moderni opremi.

TUDI NA OBROKE!

Samoprodaja

A. VERBAJS, Ljubljana (poleg SLAMIČA)

BOŽIČNA DARILA

kravate, srajce, rokavice, nogavice, triko perilo, robci, mila, ščetke ter vsakovrstno modno blago

po najnižjih cenah

pri trvdki

Jos. Petelin, Ljubljana

za vodo

(blizu Prešernovega spomenika)

Radio razstava v Beogradu

Popust na železnice.

Od 16. do 25. t. m. se vrši radio razstava v Beogradu. Na razstavi bodo zastopane vse domače in nekaj inozemskih tvrdk. Razstavljeni in naprodaj bodo najnovejši modeli radioaparatur vseh priznanih svetovnih tovarn. Udeleženci se bosta tudi beograjska in ljubljanska radiopostaji, radioamaterji in Radioklub, Beograd. Obiskovalci razstave bodo lahko pošiljali pozdrave in vesti potom mikrofona. — Odobreni so popusti na železnice. Popusti veljajo od 20. t. m. opolnoči do 25. t. m. do polnoči. Na odhodni postaji se mora kupiti cela karta in legitimacija obr. K-12, pri povratku se pa plača samo polovična cena. — Razstava bo v paviljonu »Cvijeta Zuzorić« na Kalemegdanu. Za vsa pojasnila se obrnite na Radio-klub, Beograd, Brankova ulica 16.

Damske plašče, moške suknje, usnjene suknjiče, srajce, kravate, nogavice, rokavice in vso manufakture Vam nudi po reklamnih cenah **KOLBEZEN Franc, Celje** manufaktura in konfekcija

Pošljite naročnino!

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

Tekma okrog sveta

19

Navsezadnje, pa kaj ji je bilo to mar? In zakaj je morala venomer misliti nanj? Saj ji je bil vse do večera jutraj popolen tujec.

Pa kdo je mogla biti dama, s katero ga je videla? —

Skoraj bi se bila razjezila sama nase, da ni in ni mogla misliti ničesar drugega. Razgled skozi trojne šipe ji je bil zabranjen, ker je bilo zunanje okno debelo zamrznjeno. Poskusila je čitati, toda tudi knjiga je ni mogla dolgo priklepiti nase. Pomene, ki ga je poskusila spraviti njena sopotnica v tir, se je izjalovil že pri prvih besedah, ker se niela mogli sporazumeti.

V vsej zmedbi svojih misli se je enega samega jasno in določno zavedala, in sicer povsem nesamietnega ogorčenja napram Clarku, saj je bilo vendar naravno, da je poskušal vsee, da se znebi tekme, in to je bila njegova pravica, kakor je enaka pristajala njegovima tekmečema.

Ko je zvečer prišel vprašati, ali želi obedovati z njim v jedilnem vozu, bi mu bila sprva najrajši odklonila. Toda morala se je prepričati, da nima za to nobenega zadostnega razloga. Tudi ona je bila lačna in je bilo vsekakor prijetneje, použiti v družbi prvi obed v ljudskem babilonu, ki je napolnjeval vlak, in ki bo gotovo v izboru zastopan v jedilnem vozu.

Vetala je in mu sledila v naslednji voz, ker je bilo treba iti skozi vseh pet voz lesenega razreda do jedilnega voza.

Tu je bila družba dovolj zanimiva, da je vzbujala njeno živo radovednost, toda obenem je imela dolejš v toliki meri neznan ji občutek, da je bila sama predmet najbolj živega zljajanja mnogih ljudi. Zlasti

pogled kmetice, ki je bila s svojim možem prišla na vlak ravno ko je odhajal, jo je presenečal, ker jo je meril na tak način, da se ji je zdel že skoraj nevičudno radoveden. Pri tem jo je moral nekaj na njeni obleki ali na njeni osebi prav posebno bosti v oči, ker je razločno videla, kako se je oblikoval le stežka zatrt, veselo-norčav nasmehek okrog ustnic kmetice. To jo je toliko razdražilo, da je kratkomalo obrnila hrbet tisti valjavi osebi, katere ne posebno čedni obraz s košatimi, močnimi obrvmi je bil vse prej ko lep.

Ni se čutila užaljene zaradi tega zljajanja, ker je vedela, da ni bilo nič drugega kot zdravi naravni nagon preproste žemice, ki je večji del svojega življenja prebivala s svojimi kurami, evinjami in otroci zunaj v samotni sibirski stepi, v svoji jurli, in katere se je vsemu novemu, nenavadnemu in tujemu še čisto nedolžno čudila.

Jedilni voz je bil dobro zaseden in je nudil podobo ruskega izenačenja; tu so bili zastopani vsi razredi, in moške v bluzah ali v sivih suknjičih brez belega perila so se čutili povsem enakopravne z bolj obločenimi gosti.

Na sredi južne podolžne stene je bil klavir, na katerem je visokorazski, črnobrad Rus z inteligentnimi naočniki igral nekakšno otožno melodijo z veliko umetniško nadarjenostjo.

Gostitelj, njegova žena, ki je skrbela za kuhinjo, a se je kdaj pa kdaj pokazala tudi v jedilnem vozu, kakor tudi vse drugo strežništvo, je bilo georgijskega rodu in je nosilo preprosto boljševisko nošo.

Ethel in Clark sta sedla k eni izmed brezhibno belo pogrjenih in s cvetico v lončku okrašenih mizi kraj okna.

Obed je obstajal iz »soljanke«, čorbe iz jese-trin gob, zelja in drugih zelenjav, iz račje pečeni-

ke, iz soljenega, stlačenega kavijara in iz deserta.

Po nekaterih brezpomembnih opazkah je zdrknila Ethel apert v misli, ki se je z njimi ukvarjala že ves popoldan.

»Kaj ste napravili Dicku Gordonu?« je nepričakovano vprašala.

»Jaz? — Jaz mu nisem storil ničesar; to je oskrbela že policija.«

»Toda na vaš poziv.«

»Well, jaz sem ji kakopak dal nekaj migljajev. Ne morete si misliti, kako malo vzrokov osumljenja potrebuje Čeka, da prevzame tujca v svojo oskrbo. Upam samo, da razen zamude časa naš prijatelj ne bo imel drugih sitnosti. To bi mi bilo, odkrito povedano, žal, ker nisem imel hudih namenov.«

»Pa mislite, da je vaše postopanje fair?«

Clark je vzel žlico kavijarja na svoj krožnik ter si ga preudarno mazal na kruh.

»V vojni in v ljubezni je vse fair,« je smehljaje se odvrnil.

»Ali je to zares vaše mnenje?«

»Takšen je bil dogovor trojice londonskih založnikov.«

»O tem ne vem ničesar. Ali se vam pa ne zdi, da si ta dogovor — nekoliko preširoko tolmačite?« Clark je skomizgnil z rameni.

»Z ozkočrtnostjo ne dosežem zmage. Pod nobenim pogojem ne smem dovoliti mistra Gordonu, da dobi tekmo, ker sem se odločil, da jo dobim jaz.«

»Pa ste res prepričani, da ste mistra Gordona že prekosili?«

»O tem skoraj ne morem več dvomiti. Ne morem si misliti, na kakšen način bi mogel nadomestiti zamujeni čas.«

»Morebiti imate prav. Toda računati morate še z Billyjem Allonom.«

»Da, z njim moram še računati,« je priznal

Clark. »Sicer pa tistega mistra Morrisa nisem videl v vlaku. Torej vendarle ni bil on Billy Allan, ker drugače ko v ekaprešu ne bi mogel potovati.«

»Vsekakor ste pa ugotovili, da tisti gospod ni Billy Allan. To vam bo bistveno olajšalo iskanje pravega Billyja Allana.«

»Well, po mojih mislih bom ugnal v kozji rog tudi Billyja Allana, ako se srečava. — Ali vam smem postrebi s kavijarom? Izvrsten je. Pa še požirek vodke s sodo? Whiskyja skoraj niti ne pogrešam, ako imam dovolj dobre vodke. — Sicer pa mi še niste niti povedali, kako to, da potujete v Peking. Vaš cilj je bil vendar prvotno Moskva.«

»Moj cilj je bil ta, da preprečim obema lopovoma izvršitev njunega satanskega načrta, pa se je izkazalo, da ju najdem v Pekingu.«

V pozni noči, ali prav za prav šele proti jutru je prevozil vlak Volgo in se je bližal Uralu.

Na nekaterih postajah se je vlak ustavil, in popotniki, ki niso hoteli ali zaradi pomanjkanja sredstev niso mogli obedovati v jedilnem vozu, so imeli tu priložnost nakupiti si okrepčilo, a skoraj brez izjeme vsi so izstopili, da se na peronih malo razhodijo.

Zvečer, ko je vlak došel do prvih predgorij in potreboval že pomožen stroj, da spleza skozi sote-

ške, se je spet ustavil na neki postaji.

Vesela kratke prekinitve, je zapustila Ethel Hurst, kakor večina popotnikov, voz. Dasi je bil prihod ekspresnega vlaka v samotnih krajih, v katerih so se zdaj nahajali, edini pomembnejši dogodek, so vendarle čakali nanj samo nekateri kmetje iz okolice, ki so pripeljali pošto ali popotnike, ali jih nameravali odpeljati v snežno step, kjer je bil hud mrz in je vihar kuštral redka in rena drevesa. V ostalem pa na tej mali postaji ni bilo videti drugih ljudi razen železniškega osebja.

Srečen Božič

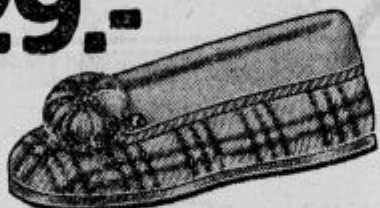
*Preskrbite
si pravo-
časno
božična darila.*

*Pridite v naše pro-
dajalnice, kjer boste
našli lepo in ceneno
darilo.*

29.-

29.-

39.-

49.-

39.-

45.-

79.-

149.-

25.-

29.-

39.-

79.-

89.-

149.-

Nata